

Heilige Lutgardis

Tongeren, 1182 – Aywières, 16 juni 1246

Belang van een heiligenbeeld

De heiligen krijgen niet meer zoveel aandacht. Wij weten niet goed meer welke houding wij tegenover hen moeten aannemen. Heiligen dienden onder meer om een of andere ziekte, kwaal of ongeluk af te wenden. Thans zijn er hiervoor andere middelen die beter helpen en verliezen we door de steeds verder schrijdende ontluistering van onze samenleving een belangrijke kracht en een stimulans om het goede na te streven.

Legende

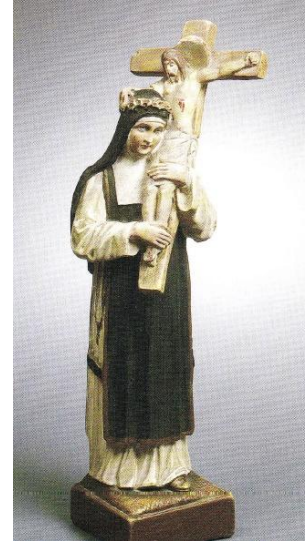
Haar moeder was van (vervallen) adel, vader was een handelaar die zijn hele bezit verloor toen zijn schip en de goederen erop in een storm verdwenen. Alle pogingen om van hun dochter Lutgart een godvrezend iemand te maken mislukten. Zelfs toen ze als twaalfjarige naar het Sint-Catharinaklooster in Sint-Truiden werd gestuurd om haar opleiding te voltooien, leek Lutgart niet voor religieuze argumenten vatbaar. Net als haar vriendinnen had ze meer aandacht voor jongens dan voor studieboeken. Een normaal meisje dus dat bovendien erg knap was en heel wat jongelui het hoofd op hol joeg. Uitgerekend op een moment dat ze met een vriend zat te flirten, kreeg Lutgart een visioen, zag ze de gekruisigde Heer op haar afkomen die Zijn zijdewonde toonde en sprak : "Lutgardis, waarom zoek je toch naar aardse liefde? Geef Mij je liefde. Ik bèn liefde."

Vanaf dan richtte Lutgart al haar aandacht op Jezus Christus, die zij haar 'hemelse bruidegom' noemde. Ze trad in bij de benedictinessen van Sint-Truiden, maar ging later over naar de cisterciënzerinnenorde in Couture-Saint-Germain omdat zij verlangde naar een strengere ascese. Voortdurend vasten en veel mystieke ervaringen bepaalden haar leven. Haar deugdzaamheid viel uiteraard ook de andere nonnen op, zodat ze haar al op vierentwintigjarige leeftijd tot priorin benoemden. Lutgart vond dat die benoeming haar contemplatief leven in de weg zou staan.

In 1206 sloot zij aan bij een groepje vrouwen die in volstrekte armoede Christus wilden navolgen en die in 1212 het klooster van Aywières aan de oevers van de Lane betrokken. De laatste elf jaar van haar leven was Lutgardis blind en leefde ze nog meer in mystieke vereniging met de lijdende Christus. Hoewel zij tot aan haar dood op 16 juni 1246 in het Waalse klooster bleef wonen, heeft Lutgart vreemd genoeg nooit Frans kunnen leren en verkoos ze Diets te blijven spreken. De legende wil zelfs dat ze er in haar gebeden uitdrukkelijk om vroeg dat de Franse taal voor haar een gesloten boek zou blijven.

Symboliek

Lutgardis wordt afgebeeld in het witte habijt van de cisterciënzerinnen of in het volledig zwarte benedictinessenhabijt. Ofwel staat zij naast het kruis, ofwel torst zij het op haar schouder terwijl Jezus

één arm om haar heen slaat. Deze voorstelling verwijst naar de bekende kruisomhelzing of kruisomarming uit haar levensverhaal: toen zij ondanks hevige hoofdpijn toch de nachtgetijden had bijgewoond, maakte Jezus zijn arm los van het kruisen drukte haar tegen de wonde in zijn zij. Ook de zogenaamde hartenruil is een van de meest frequente afbeelding van Lutgardis waarbij zowel zijzelf als Christus hun (brandende) hart in de hand hebben.

Betekenis

We verlangen allemaal naar liefde en vriendschap. Vertrouw de liefde die mensen in je wekken. Vertrouw de liefde die je voelt voor een vriend of vriendin. In iedere liefde is iets zuiver en puurs. In iedere menselijke liefde, ook al gaat ze gepaard met bezitsdrang, is iets van de zuivere liefde van God. Laat je in je hart beroeren door de liefde die je in anderen ontmoet of die in jou opvlamt.

Terwille van haar gehechtheid aan haar volk en taal is Lutgardis een symbool geworden van volkstrouw en wordt ze vereerd als de beschermheilige van het Vlaamse volk. Een 'flamingante avant la lettre' die ook de patrones is van Tongeren en van Vlaanderen, van blinden, van taal en letteren, van zwangere vrouwen.

Mogelijke hedendaagse toepassingen

Het grootste deel van haar mystieke leven speelde zich af aan de oevers van de Lane en haar relikwieën in het klooster van Aywières bij Itres blijven nog steeds Vlaamse pelgrims aantrekken. Het is een mooie en rustgevende streek langs de bovenloop van de Lane en de organisatie van wandel- en fietstoerisme vanuit Terlanen kan deze heiligenverering nieuw leven inblazen.

Onze gehechtheid aan de Lane noopt voor een beter samenwerking over de taalgrens heen. De uitwisseling die rond de Heilige Lutgardisverering reeds is opgestart met de Deken van Itres is een mogelijke manier om onze buurdorpen langs de Lane beter te leren kennen en aldus samen te werken om er opnieuw de mooie een propere rivier van weleer van te maken.

Mogelijk zal haar feestdag op **16 juni** en de verering van Lutgardis in haar nieuwe rol van Heilige Schutsvrouwe van de Lane ons helpen in het bannen van voorvallen zoals we deze nog recentelijk hebben ervaren met de GSK verontreiniging.

Terlanen, 5 oktober 2014